

De mänskliga rättigheterna

Finns dom? Ja! Har vi sådana? Ja, vi har antagit dom!

Förenta Nationerna (FN) grundades 24 oktober 1945.

Sverige blev medlem i FN 1946. Sedan dess har ett aktivt engagemang i FN utgjort en hörnsten i svensk utrikespolitik.

Generalförsamlingen antog en förklaring om de mänskliga rättigheterna 10 december 1948, en förklaring i 30 artiklar för ett värdigt och mänskligt liv för alla.

Förklaringen antogs av de länder som då var medlemmar utom Sovjetunionen och dess lydstater. Sverige slöt omedelbart upp bakom förklaringen.

Förklaringen om de mänskliga rättigheterna torde vara ett av de "vackraste" dokument som mänskligheten skapat.

Förklaringen om de mänskliga rättigheterna är ett unikt internationellt dokument som fastställer att alla människor har samma värde och rättigheter. Dokumentets betydelse har bara ökat med åren.

De mänskliga rättigheterna gäller för alla. De slår fast att alla människor är födda fria och lika i värde och rättigheter. De mänskliga rättigheterna är universella. De gäller över hela världen, oavsett land, kultur eller sammanhang.

Regeringen ansåg temat så viktigt att den öppnade en särskild (!) webbplats om de mänskliga rättigheterna (www.manskligarattigheter.gov.se) för att sprida kunskap om dessa och informera om de svenska åtagandena.

Vad är en rättighet? (exakt återgivet från hemsidan)

De mänskliga rättigheterna täcker in många delar av en människas liv. De syftar till att alla människor ska få möjlighet att leva ett drägligt liv, och inkluderar därför regler om människors möjlighet att överleva, inbegripet föda och husrum, om människors rätt till sina innersta tankar och trosuppfattningar, om skydd för familjen, frihet från tortyr och slaveri, om rätt till utbildning, yttrandefrihet och att delta i landets styrelse.

Statens skyldighet och individens rättigheter (exakt återgivet från hemsidan)

Staterna är skyldiga att respektera folkrättens regler. Varje land har ett ansvar för att dess åtaganden vad gäller de mänskliga rättigheterna omsätts i nationell lagstiftning. Det räcker dock inte med lagar som klargör statens skyldigheter eller som förbjuder vissa handlingar.

Det måste också finnas ett fungerande rättssystem (poliser, advokater och åklagare, opartiska och rättvisa domstolar) som förverkligar lagarna.

Därutöver krävs kompletterande åtgärder såsom främjande - genom information och på annat sätt - av de mänskliga rättigheterna.

FN:s förklaring om de mänskliga rättigheterna

(Förklaringen finns på 300 språk.)

Här följer ett urval* av artiklar som fokuserar på den lilla människan i rättssamhället.
Artiklarna är exakt återgivna.

***Artikel 1**

Alla människor är födda fria och lika i värde och rättigheter. De har utrustats med förnuft och samvete och bör handla gentemot varandra i en anda av gemenskap.

***Artikel 2**

Var och en är berättigad till alla de rättigheter och friheter som uttalas i denna förklaring utan åtskillnad av något slag, såsom på grund av ras, hudfärg, kön, språk, religion, politisk eller annan uppfattning, nationellt eller socialt ursprung, egendom, börd eller ställning i övrigt. Ingen åtskillnad får heller göras på grund av den politiska, rättsliga eller internationella status som råder i det land eller det område som en person tillhör, vare sig detta land eller område är oberoende, står under förvaltarskap, är icke-självstyrande eller är underkastat någon annan begränsning av sin suveränitet.

***Artikel 3**

Var och en har rätt till liv, frihet och personlig säkerhet.

***Artikel 6**

Var och en har rätt att överallt erkännas som en person i lagens mening.

***Artikel 7**

Alla är lika inför lagen och är berättigade till samma skydd av lagen utan diskriminering av något slag. Alla är berättigade till samma skydd mot alla former av diskriminering som strider mot denna förklaring och mot varje anstiftan till sådan diskriminering.

***Artikel 8**

Var och en har rätt till verksam hjälp från sitt lands nationella domstolar mot handlingar som kränker hans eller hennes grundläggande rättigheter enligt lag eller författning.

***Artikel 10**

Var och en är på samma villkor berättigad till en rättvis och offentlig förhandling vid en oberoende och opartisk domstol vid prövningen av hans eller hennes rättigheter och skyldigheter och av varje anklagelse om brott mot honom eller henne.

***Artikel 11**

1. Var och en som är anklagad för brott har rätt att betraktas som oskyldig till dess att hans eller hennes skuld lagligen har fastställts vid en offentlig rättegång, där personen åtnjuter alla rättssäkerhetsgarantier som behövs för hans eller hennes försvar.

2. Ingen får fällas till ansvar för en gärning eller underlåtenhet som inte utgjorde ett brott enligt nationell eller internationell lag vid den tidpunkt då den begicks. Det får inte heller utmätas strängare straff än vad som var tillämpligt vid den tidpunkt brottet begicks.

***Artikel 19**

Var och en har rätt till *åsiktsfrihet och yttrandefrihet*. Denna rätt innefattar frihet att utan ingripande hysa åsikter samt söka, ta emot och sprida information och idéer med hjälp av alla uttrycksmedel och oberoende av gränser.

***Artikel 30**

Ingenting i denna förklaring får tolkas som att det innebär en rätt för en stat, en grupp eller en enskild person att ägna sig åt en verksamhet eller att utföra en handling som syftar till att *omintetgöra någon av de rättigheter* eller friheter som anges i förklaringen.

Som boende i välfärdslandet Sverige med trygga Moder Svea som vakar över oss och en rättskaffens Fru Justitia som skall skilja mellan rätt och fel, borde vi kunna leva i förvissningen om att det som sker, sker rätt.

**Förhåll det sig verkligen så när Bertil Ströberg
hamnade i "blåsväder" 1983?**

Den som betraktar fallet Bertil Ströberg ifrågasätter starkt ifall svenska samhället då levde upp till de mänskliga rättigheterna när han mot sitt nekande dömdes för spioneri och avtjänade straff för detta trots avsaknaden av bevis.

Hur kunde en människa dömas för något hon inte hade gjort när bevis för skuld saknades?

Hur kunde antaganden på lösa grunder dvs. indicier utan substans få sådan genomslagskraft att dessa "körde över" BS?

Hur kunde viktigt material undanhållas som talade till BS fördel!

Åklagare kunde inte leda i bevis att BS begått det brott han anklagades för men kunde ändå få domstolen med på en fällande dom.

Hur var detta möjligt i rättsstaten Sverige?

BS förklarade hur händelseförloppet hade gått till som han råkade ut för, iscensatt av utomstående intressen i något syfte (avledning, kompromettering?). Domstolarna, som inte var där när allting hände, visste bäst och ville inte tro på BS utan hade en helt annan uppfattning trots bristen på bevis!

Om inga bevis vederhäftigt kan framläggas, kan inte heller en människa dömas för ett brott hon dessutom inte har begått!

Gick vi tillbaka till Medeltiden då BS sak hanterades under 1980-talet?

Förklaringen av de mänskliga rättigheterna och dess artiklar (se ovan!) behöver inte upprepas utan de talar för sig själva! Särskilt artikel 11!

Men! Åter till regeringens viktiga hemsida om mänskliga rättigheter med citat:” Det måste också finnas ett fungerande rättssystem (poliser, advokater och åklagare, opartiska och rättvisa domstolar) som förverkligar lagarna”. Allmoge måste känna tillit till rättssystemet i ett land som utger sig för att vara en demokrati och ett rättssamhälle! Sverige är väl det?

Samhället brast i sitt förhållningssätt till de mänskliga rättigheterna då BS anklagades, dömdes och avtjänade ett straff för ett brott han inte begått! Det hela blev en fars om spionen som inte fanns! Ansvariga kunde inte tillräckligt tydligt se konspirationen som en möjlighet i vilken BS blev en bricka och ett medel för att kompromettera landet eller avleda i något avseende.

Skall en internationell domstol – där insikten om kalla krigets epok ännu finns - behöva ta del av BS fall och bedöma hur det hanterades av det svenska samhället?

Det kanske skulle behövas!

Nej, det borde inte behövas eftersom Sverige mycket målmedvetet redan 1948 antog **förklaringen om de mänskliga rättigheterna**, som vid det här laget måste vara väl kända i vårt samhällsmaskineri. Eller?

Det flagranta rättsövergrepp som samhället gjorde mot BS på sin tid kan inte göras ogjort, men det kan nu sent omsider rättas till genom ett vidgat perspektiv och synsätt omkring det som hände.

*Det är hög tid att **rätta till rättsövergreppet** inte minst med tanke på det undanhållna material som senare har kommit fram och som stödjer BS sak.*

Stödet i BS sak måste även innefatta kunskap om och förståelsen för de förhållanden som rådde under det kalla krigets epok då händelserna omkring BS inträffade.

Denna kunskap och förståelse får inte ringaktas!

*Ledstjärnan i det svenska rättsväsendet måste ändå vara att **"Bevisen är kärnan"**.*

Bästa beviset för BS oskuld är just avsaknaden av bevis!

*Det finns bara en rimlig utväg för samhället att gå i BS fall och det är att ge honom **full upprättelse** för det brott han en gång anklagades för, dömdes för och avtjänade straff för.*

Ett brott som aldrig begåtts av BS och som går till historien om spionen som inte fanns!

Ingemar Olsson